

Trafikstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V.

Høringsvar – udkast til ny dronebekendtgørelse

Forsvarsministeriet har modtaget Trafikstyrelsen høring af 7. september 2023 over udkast til bekendtgørelse om supplerende bestemmelser til gennemførelsesforordning (EU) 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer ('dronebekendtgørelsen').

Forsvarsministeriet svarer hermed for hele ministerområdet.

Generelt:

Der anvendes i udkastet flere forskellige termer for droneoperationer. Følgende er observeret:

- Droneoperationer.
- Droneoperationer med droner.
- Droneoperation med drone.
- Operative operationer.

Det anbefales, at ensrette terminologien gennem hele bekendtgørelsen for at undgå misforståelser.

Ad §5

I høringsbrevet fremgår det, at fjernpiloten skal have fløjet 10 timer. Det synes ikke at være et krav i bekendtgørelsen. Derudover fremgår det ikke, om de 10 timer skal være inden for det sidste døgn, sidste år el.lign. Det skal endvidere logges, hvilken rute dronen har fløjet.

Ad § 14: Afstandskrav til militære områder og fartøjer

Forsvarsministeriet kan overordnet tilslutte sig den foreslåede ændring af afstandskravet fra nugældende 300 m. til 1000 m. i stk. 1 og 3. Udvidelsen af afstandskravet hilses i øvrigt velkommen.

Efter Forsvarsministeriets opfattelse fremstår det dog ikke helt utvetydigt, hvilke militære områder der omfattes af afstandskravet i stk. 1 henholdsvis det kortere afstandskrav i stk. 2. Forsvarsministeriet skal derfor anbefale, at samspillet mellem de to stykker tydeliggøres ved sproglig tilpasning.

Det bemærkes, at Forsvarets Efterretningstjeneste i forbindelse med møde i Trafikstyrelsen den 28. august 2023 fik indtryk af, at det kortere afstandskrav i stk. 2 i første række tager sigte på specifikke mili-

Dato: 3. oktober 2023

Enhed: TNIK
Sagsbeh.: FMN-CKO
Sagsnr.: 2023/007347
Dok.nr.: 635322
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: +45 7281 0041
E-mail: cko@inet.fmn.dk

tære lokationer såsom Kastellet og Rosenborg. Med den foreslåede formulering ses afstandskravet imidlertid også at gælde andre militære områder i bymæssig bebyggelse, herunder kaserner, hvortil der ikke er almindelig adgang. På den baggrund skal Forsvarsministeriet anbefale, at det overvejes, om anvendelsesområdet for stk. 2 er bredere, end hvad der er tilsigtet eller hensigtsmæssigt.

§ 14, stk. 2. *Droneoperation med drone må ikke finde sted nærmere end 300 meter horisontal afstand fra militært område, der ligger i en by, medmindre der forinden er indhentet samtykke fra Forsvarskommandoen.*

Kommentar:

For at skabe klarhed over den horisontale grænse til militære garnisoner og militære områder, der ligger i byer bør begrebet "by" defineres, enten som byzone (efter gældende lokalplaner) eller ved positiv beskrivelse af bynavne, hvor der ligger militære garnisoner.

§ 14, stk. 3. *Droneoperationer med droner må ikke finde sted nærmere end 1000 meter fra militære luftfartøjer og flådefartøjer samt afmærkede militærkolonner medmindre, der forinden er indhentet samtykke fra Forsvarskommandoen.*

Kommentar:

I § 14, stk. 1 og 2 bruges udtrykket "horisontal afstand". Dette bør tilføjes i stk. 3, hvis der rettelig menes, at droner ikke må befinde sig inden for 1000 meters horisontal afstand fra luftfartøjer.

Ad kapitel 5:

*Kapitel 5
Statsflyvninger*

§ 28, stk. 1. *Trafikstyrelsen fastsætter efter aftale med den offentlige myndighed kompetence- og uddannelseskraV til de fjernpiloter, der skal flyve i henhold til dette kapitel.*

Kommentar:

Når Trafikstyrelsen fastsætter kompetence- og uddannelseskraV, bør de formuleres så bredt og overordnet, at alle typer og systemer favnes - fra de meget simple til de mere komplekse. Hvis kraV skal beskrives detaljeret, bør det være systemspecifikke kraV, der udarbejdes af specialister med indgående kendskab til den enkelte drone samt den til tænkte anvendelse under operativ indsættelse.

§ 29, stk. 2. *Inden påbegyndelse af operationer efter dette kapitel, skal den offentlige myndighed foretage en operationel risikovurdering i overensstemmelse med bilag 3.*

§ 31, stk. 1. *En offentlig myndighed kan foretage operative operationer over eller horisontalt tættere på end de afstandskraV, der er fastsat*

for områder og bygninger omfattet af §§ 9-21, § 23 og § 26. Beredskabsmyndigheder og Forsvaret kan foretage operationer over eller horisontalt tættere på end det afstandskrav, der er fastsat for indsatssteder i § 22. Beredskabsmyndighederne og Forsvaret skal koordinere med politiets indsatsleder for indsatsstedet.

Kommentarer:

Forsvarskommandoen forstår dette punkt som opfyldt, når operatøren flyver inden for det regelsæt, som Forsvarskommandoen udgiver, og operatøren derudover forholder sig til de faktiske omstændigheder, der gør sig gældende for den specifikke flyvning (eksempelvis vejr, launch/landeområde, opgavens kompleksitet osv.). Det er for operatøren således en tankeproces, hvor der ikke stilles krav om skriftlig dokumentation. Såfremt Trafikstyrelsen mener, at en vurdering skal foreligge i skriftlig form, bør dette tydeliggøres.

“Operative operationer” bør erstattes af “statsflyvning”. Det er væsentligt, at træningsflyvning også er indbefattet således, at personalet træner under realistiske forhold, og der ikke er forskel på flyvning under træning og under operativ indsættelse. Hvis der ikke kan trænes under samme forhold, kan en operativ indsættelse i et nyt miljø være første-gangsflyvning under tidspres. Dette kan potentielt påvirke flyvesikkerheden negativt, idet der lægges et unødigt pres på fjernpiloten.

“... Beredskabsmyndighederne og Forsvaret skal koordinere med politiets indsatsleder for indsatsstedet”. Hvis der stod “indsatsledelsen” og ikke “politiets indsatsleder”, ville man ramme bredere, da politiet ikke altid har mulighed for at være til stede.

§ 31, stk. 3. *Overflyvning af områder, som anvendes af diplomatiske repræsentationer og internationale organisationer, der nyder særstilling, må ikke foretages uden samtykke fra den diplomatiske repræsentation eller den internationale organisation.*

Kommentar:

Dette kan i visse områder være praktisk umuligt at overholde. Eksempelvis vil en fastvinget drone være i konstant fremdrift, og har derfor en større venderadius end en quadcopter, som kan hænge stille i luften og vende på stedet. Endvidere vil systemer og operatører, der ikke er på internettet, ikke have adgang til opdaterede oversigter over disse områder. Idet øvrige luftfartøjer (f.eks. fly og lægehelikopter) i forvejen passerer områderne, i de for dem normale flyvehøjder, burde fastvingede droner kunne operere uden disse restriktioner, så længe formålet med flyvningen ikke omhandler de nævnte områder. Der kan evt. indsættes en minimumshøjde, således lav overflyvning ikke må foretages.

Ad kapitel 6

Kapitel 6 Dispensation

§ 32. Trafikstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne, herunder afstandskrav og kompetencekrav, i denne bekendtgørelse, når det skønnes foreneligt med de hensyn, der ligger til grund for de pågældende bestemmelser, herunder internationale bestemmelser på området. Rigspolitiet og Forsvarskommandoen skal høres, hvis Trafikstyrelsen dispenserer fra bestemmelserne i § 11, § 12 og § 14.

Kommentarer:

§ 14 bør udgå af § 32, da det af § 14 fremgår, at kun Forsvarskommandoen kan dispensere fra afstandskravet på 1000 meter til militært område. Ud over §§ 11, 12 og bør § 9 om afstandskravene til flyvesikringskritiske områder indskrives i § 32, så Forsvarskommandoen bliver hørt, inden der dispenseres fra afstandskravet til flyvesikringskritiske områder. Dette skyldes, at det er afgørende for flyvesikkerheden, at droneflyvning ikke finder sted inden for afstandskravet til militære flyvepladser. Frem for udtrykket "Rigspolitiet og Forsvarskommandoen høres", bør der stå "Rigspolitiets og Forsvarets samtykke skal indhentes". I modsat fald kan det forekomme, at droneflyvning tillades nær militære flyvepladser, selv om Forsvarskommandoen modsiger sig dette.

I tilfælde, hvor Forsvaret deltager i en indsats under politiets operative ledelse, anbefales det, at Rigspolitiet og Forsvarskommandoen høres, hvis Trafikstyrelsen dispenserer fra afstandskravet på 1000 meter og/eller omstændighederne omkring en kontraktuel opgave ændres til gene for den militære sikkerhed, jf. bekendtgørelsens § 22.

Ad bilag 3:

2.g – Fjernpilottens erfaringer med den pågældende dronemodul, og evne til at håndtere eventuelle ugunstige betingelser for droneoperationen

Fjernpilotten kan kun vurdere risici forbundet med håndtering under ugunstige betingelser, hvis vedkommende har muligheden for at træne under sådanne. Derfor bør det være muligt under vedligeholdelse at træne i samme miljø. Fx når der afholdes brandøvelser andre steder end på øvelsespladser. Øvelse og træning er ikke nævnt i bilaget.

Med venlig hilsen

Christen Krogh
Chefkonsulent
Sagsbehandler